

Beleidsplan 2019-2024 - Stichting Rhijnestein ¹

Het beleidsplan voor Stichting Rhijnestein geeft inzicht in de wijze waarop Stichting Rhijnestein, voor de middellange termijn (een periode van vijf jaar) invulling geeft aan het realiseren van statutaire doelen en ambities. Voor de besluitvorming en de allocatie van middelen, is dit beleidsplan in beginsel richtinggevend.

Het voornemen was in het voorjaar 2024 een nieuw drie- of vijfjarenplan te laten verschijnen. Echter, door een discussie met de belastingdienst over een legaat met inboedelstukken die zich van oudsher op huis Rhijnestein bevinden, stelt de stichting dit nieuwe beleidsplan uit. De reden is dat de opinie van de belastingdienst een verreikende consequentie kan hebben voor de stichting. Het huidige beleidsplan loopt tot ultimo 2024 en zal na duidelijkheid over de fiscale status van de inboedel worden geactualiseerd.

Kernwaarden en missie

Stichting Rhijnestein is opgericht om de cultureel maatschappelijke en natuurlijke functies van landgoed Rhijnestein een duurzaam fundament te bieden.

De stichting staat voor drie functies met drie kernwaarden:

Sociaal: “wij leveren een bijdrage aan eigentijdse sociale vormen en verbindingen”

Ecologie: “wij verzorgen de aarde als levend organisme en dragen bij aan een gezond leefklimaat”

Cultuurhistorie: “wij koesteren de cultuurhistorie, maken die toegankelijk in het heden en geven die door aan toekomstige generaties”

Statutaire doelstelling

Deze drie waarden zijn vervat in de statuten van de stichting. Daarnaast gaat het ook om het behouden en versterken van de samenhang tussen deze drie elementen. Geografisch richt de stichting zich primair op Cothen en de gemeente Wijk bij Duurstede.

In de statuten is voorts bepaald dat

- o de stichting zonder winstoogmerk acteert;
- o de bestuursleden onbezoldigd zijn;
- o bij liquidatie van de stichting het liquidatiesaldo naar een gelijksoortig algemeen nut beogend doel zal gaan.

Stichting Rhijnestein staat los van Landgoed Rhijnestein BV. De stichting heeft geen zaken- of verbintenisrechtelijke relatie met het landgoed en strekt niet tot steun aan of versterking van de vermogenspositie van de eigenaren of aandeelhouders in Rhijnestein BV.

Beleidslijn 2019 - 2024

De stichting stelt zich ten doel om met de opbrengsten uit kapitaal en met de fysieke en denkkracht van het bestuur op de drie functies of een combinatie daarvan, activiteiten te ontplooiën of ondersteunen.

¹ versie augustus 2023 met toevoeging juli 2024

Initiatieven en aanvragen van derden

Naast initiatieven van de stichting (zie hierna), verwacht het bestuur dat ook aanvragen van derden bij de stichting zullen blijven binnenkomen om bij te dragen aan projecten en evenementen die in lijn zijn met de doelstellingen. Voorbeelden hiervan waren in de afgelopen periode de KWF Samenloop voor Hoop in Cothen / Wijk bij Duurstede, het Concert in Cothen, de restauratie van de Agneskerk in Cothen en de natuurspeelweide.

Initiatieven van de stichting

De uitwerking van een aantal voornemens vraagt nader onderzoek en partners om samen mee op te trekken. Hierbij denkt het bestuur aan sociaal-culturele activiteiten, zoals een (openlucht)concert, dans- of toneeluitvoering of een sportief-charitatief initiatief.

In 2022 is bijvoorbeeld de financiële ondersteuning van en in samenwerking met andere muzikliefhebbers het inmiddels 40 jaar bestaande Concert in Cothen onder de hoede van de stichting gekomen.

Ook heeft de stichting zich in 2022 aangesloten bij het Wijk Fondsoverleg, waarin de fondsen in de gemeente Wijk bij Duurstede zich hebben verenigd.

De belangrijkste te operationaliseren kernwaarden en ambities zijn:

Sociale functie

- Invulling of mede-invulling geven aan een tweemaaljaars evenement op of bij het landgoed, waar mensen elkaar in een feestelijke, culturele of educatieve sfeer kunnen ontmoeten (een Kromme Rijnconcert, Concert in Cothen, openluchttheater, vieringen of een open dag met lokale kunst en lokale producten);
- Bijdragen aan de functie van de moestuin als ontmoetings- en ontspanningsgebied voor mensen uit de lokale gemeenschap; dit is ondersteunend aan de sociale cohesie en vergemakkelijkt verbinding tussen dorpsgenoten;
- Invulling geven aan participatie in de samenleving door mensen voor wie dit niet vanzelfsprekend is te betrekken bij activiteiten die de stichting ondersteunt;
- Bijdragen aan de jaarlijkse verruimde openstelling door deelname aan Open Monumentendag op de tweede zaterdag in september in samenwerking met gemeente Wijk bij Duurstede.
- Onderzoek naar een mogelijke uitbreiding van de moestuin functie (bijv. stiltetuin);
- Een bijdrage leveren aan sociale activiteiten in het adherentiegebied van de stichting;

Ecologische functie

- Verder verbeteren ecologische biotoop t.b.v. diversiteit inheemse en oorspronkelijke flora (o.m. sintzenplanten) en fauna;
- Educatie over hetgeen 'eetbaar is onder onze voeten'
- In stand houden van beeldbepalende, historische groenpartijen en lanen;
- Biotoop van inheemse bijenvolken (zwarte bij) door de natuurvriendelijk werkende imker; zorgdragen voor een goede biotoop voor verscheidene soorten, ook solitaire, bijen.
- In standhouden van oude en zeldzame appel- c.q. perenrassen in de (historische) hoogstamboomgaard
- Zo mogelijk organiseren van een tentoonstelling over stinzenplanten;
- Evenwichtiger situatie bereiken van de variëteit en ouderdom van bomen in het bos;

Cultuurhistorische functie

- In stand houden van beeldbepalende groenpartijen;
- Restauratie en verplaatsing van de 19^e eeuwse zonnepijler;
- Plaatsing van enkele typische exotische bomen die het arboretumachtig karakter van het landgoed versterken;

- Restauratie van de monumentale (19^e eeuwse koude) kassen in de moestuin;
- In tact brengen van de ommuring van de moestuin;
- Bijdrage aan herstel historische concentrische rozentuin;
- Bekostiging van noodzakelijke restauraties van tot de stichting behorende inboedel.
- En voorts die zaken die zich in de komende vijf jaren aandienen en passen in de cultuur historische doelstelling.

Corona: door Corona hebben de voornemens op het vlak van het sociale/ontmoeten en werkzaamheden die de opmaat vormen naar de versterking van de cultuurhistorie en ecologische waarde grotendeels stilgelegen. Dit leidde tot vertraging, maar neem niet weg dat de beleidsvoornemens vooralsnog ongewijzigd zijn.

Bekendheid

De regionale bekendheid, de lijnen met de gemeente, de lokale pers en maatschappelijke organisaties zijn er, maar kunnen op onderdelen nog worden versterkt.

Ook via social media zal op gepaste wijze het bestaan van de stichting kenbaar gemaakt blijven worden, vooral rond evenementen waaraan de stichting bijdraagt.

Openstelling

Het landgoed is in het kader van de NSW gedeeltematig opengesteld. Bij verschillende gelegenheden en voor verschillende gezelschappen organiseert en begeleidt de stichting ook rondleidingen en openstelling in het niet opengestelde deel van het huis en tuinpark. Bij dit soort openstelling kan gedacht worden aan een rondleiding door de privé-woonvertrekken (waar zich de inboedel van de stichting bevindt) voor belangstellenden met Open Monumentendag, voor tuinengroepen, serviceclubs, voor deelnemers aan het Zietsenproject, voor gelegenheidsgezelschappen etc.

Ook de verworvenheden die mede mogelijk worden gemaakt door de stichting in de normaal gesproken gesloten tuingedeelte worden op gelijksoortige manier (graag) gedeeld met belangstellenden en groepen of gemeenschappelijke openluchtvieringen.

Al deze zaken vinden plaats op non-profit basis: er worden geen toegangsprijzen gevraagd. In een enkel geval wordt een bijdrage in de feitelijk gemaakte kosten gevraagd. De inzet van de leden van het bestuur is ook om niet.

De openstelling met rondleidingen, die veelal in een sociale context plaatsvinden, zijn duidelijk bedoeld om mensen een cultuurhistorisch inkijkje te geven in het leven op een dergelijk huis en gevoel te geven bij de natuuraspecten.

Financiën

De middelen om haar doelen te bereiken ontving de stichting uit schenkingen. In 2019 is de laatste tranche van een lijfrenteschenking ontvangen.

De bestedingsruimte van de stichting wordt begrensd door haar inkomsten uit de beleggingsportefeuille en rente na aftrek van kosten en een correctie voor inflatie op het stamvermogen (cpi-index). Het stamvermogen wordt gevormd door de lijfrenteschenkingen vermeerderd met inflatiecorrectie en de gelegateerde stukken uit de inboedel die zich grotendeels sinds midden 19^e eeuw in het huis bevonden.

De stichting is geen fondsenwervernde instelling. Een dergelijk keurmerk past minder bij het lokale karakter en de kleinschaligheid van de stichting.